Svar på skriftligt spörsmål SSS 657/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om beredningen av elstöd

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 657/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Minna Reijonen /saf:

> När exakt har regeringen gett ministerierna anvisningar om att bereda nya elstöd och
>
> när har beredningen inletts vid ministerierna?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I samband med beredningen av budgeten för 2023 avtalade regeringen vid sina budgetförhandlingar den 1 september 2022 om åtgärder för att kompensera hushållen för att elpriset stigit orimligt mycket. Åtgärderna baserade sig på en bedömning av läget på elmarknaden samt en omfattande analys av olika alternativ till stöd som gjorts av den tjänstemannaarbetsgrupp som berett ärendet. De åtgärder som det avtalats om vid budgetförhandlingarna är ett tidsbundet avdrag på inkomstskatten för 2023 som omfattar fyra månader, ett tidsbundet elstöd till hushåll med låga inkomster som tas i bruk från och med ingången av 2023, en sänkning av mervärdesskatten på elenergi till 10 procent under tiden den 1 december 2022–30 april 2023 samt en höjning av bostadsbidraget från och med ingången av 2023. Beloppet av de stödåtgärder som det avtalats om vid budgetförhandlingarna beräknas vara sammanlagt cirka 650–685 miljoner euro. Ministerierna började bereda genomförandet av dessa riktlinjer omedelbart efter budgetförhandlingarna.

Dessutom har regeringen vid budgetförhandlingarna avtalat om fortsatta åtgärder för att sänka elpriset och avhjälpa orimliga situationer enligt följande:

Regeringen söker fortfarande lösningar för att sänka elpriset på både nationell nivå och EU-nivå och förbereder sig på att vid behov avhjälpa orimliga situationer för såväl hushållen som företagen, lantbruksföretagen och samfunden. Samtidigt ses det till att det finns tillräckliga incitament för att spara energi och investera i utsläppsfri energi.

Regeringen har under hösten arbetat målmedvetet för att utöka och säkerställa utbudet av el och annan energi, minska elförbrukningen och jämna ut förbrukningstopparna samt stabilisera elmarknadens funktion. Dessutom har regeringen målmedvetet vid de förhandlingar som gäller

EU:s nödsituationsförordningar främjat åtgärder som syftar till att sänka priset på el och gas. Regeringen föreslog till exempel i september 2022 för riksdagen ett låne- och garantiprogram på högst 10 miljarder euro för att stabilisera elderivatmarknaden och säkerställa att elmarknaden fungerar. Som minister med ansvar för energifrågor påpekade jag i de brev jag skickade den 14 november 2022 för kommissionär Breton och kommissionär Simson att de tekniska pristaken på alla EU:s elmarknadsplatser bör sänkas och att särskilt det tekniska pristaket på dagen före-marknaden bör sänkas till 1000–2000 euro/megawattimme. Effekterna av de nationella åtgärderna och åtgärderna på EU-nivå syns redan i nuläget på så sätt att den panik som rådde på energimarknaden under sommaren och början av hösten har lugnat ner sig och priserna på el och gas har sjunkit.

Arbets- och näringsministeriets energiavdelning har dessutom under hösten förberett sig på eventuella uppdrag som gäller nya stödåtgärder bland annat genom att utreda stödlösningarna i andra länder och genom att effektiviserat följa utvecklingen på parti- och detaljmarknaden för el. Detta har skapat en grund för en snabb beredning av ett nytt stödsystem.

I enlighet med de riktlinjer som drogs upp vid budgetförhandlingarna gav jag den 13 december 2022 arbets- och näringsministeriets energiavdelning i uppgift att i brådskande ordning bereda en ny modell för elstöd som kompletterar de stöd som det har beslutats om tidigare. Energiavdelningen har inlett beredningen av en ny stödmodell omedelbart efter detta.

Helsingfors 17.1.2023

Näringsminister Mika Lintilä